

ÜZERİNE HACİZ KONULAN PARANIN BİR YIL İÇİNDE İCRA DOSYASINA GETİRİLMEMESİ HALİNDE, PARA ÜZERİNDEKİ HACİZ DÜŞER Mİ?

Bilindiği gibi ;

İ.İ.K.’nun 106. maddesinde “ Alacaklı haczolanun mal taşınır ise hacizden nihayet bir sene ve taşınmaz ise nihayet iki sene içinde satılmasını isteyebilir. Borçlunun üçüncü şahıslardaki alacağı taşınır hükmündedir ” denilmektedir.

İ.İ.K.’nun 110. maddesinde “ Bir malın satılması kanuni müddet içinde istenmez veya talep geri alınıpta bu müddet içinde yenilenmezse o mal üzerindeki haciz kalkar ”denilmektedir.

Bazı uygulamalarda para alacağı üzerine konulan haczin bir yıl geçmekle düşürüldüğü,

Bazı uygulamalarda ise para alacağı üzerine konulan haciz üzerinden bir yıl geçmesine rağmen para alacağı üzerindeki haciz düşürülmeyerek yapılan işlemlere haciz devam ediyormuş gibi devam edilmektedir.

Farklı iki uygulamanın sebebi nedir ;

Yargıtay 19. Hukuk Dairesi Başkanlığı 21.03.2008 Tarih ve E : 518 K: 516 sayılı ilamı ile “ Para (para alacağı) üzerine konulan haczin, bir yıl geçmekle düşmeyeceği çünkü, paranın satılmasının söz konusu olamayacağı” yönünde içtihatla bulunarak icra dairelerinin çoğunluğu bu içtihat doğrultusunda hareket ederek, para alacağı üzerine konulan hacizlerin üzerinden bir yıl geçse dahi haczi düşürmeyerek, hatta sıra cetveli tanzimlerinde bir yıl içerisinde parayı dosyaya celp etmeyen alacaklıya pay ayırmaktadırlar.

İ.İ.K.’nun 106. Maddesinde açıkça “ Alacaklı haczolanun mal taşınır ise hacizden nihayet bir sene ve taşınmaz ise nihayet iki sene içinde satılmasını isteyebilir. Borçlunun üçüncü şahıslardaki alacağı taşınır hükmündedir ” **denilmektedir.** O halde borçlunun 3. şahıslardaki para alacağı, taşınır hükmünde olduğundan paranın satışı da mümkün olmadığına göre, bu durumda alacaklı ne yapmalıdır? Dosya alacaklısının borçlunun 3. şahıslardaki paralarının haczedilmesi halinde bir yıl içerisinde paranın dosyaya celbi için İcra Müdürlüğünden talepte bulunması gerekir aksi halde bir yıl içerisinde bu işlemi yapmadığı takdirde, borçlunun 3. şahıslarda haczedilen parası üzerine konulan haczin düşürülmesine karar verilmesi gerekir.

Yargıtay 12. Hukuk Dairesi Başkanlığı 24.03.2011 Tarih ve 2010/25735 Esas, 2011/4525 sayılı ilamı ile “ ... Borçlunun üçüncü kişi Fortis Bank A.S. İzmir Ege Ticari Şubesindeki mevduatına 27.07.2006 tarihinde haciz konmuştur. İİK'nun 'paraya çevirme' başlığını taşıyan 106 ve devamı maddelerinde taşınır ve taşınmaz malların satış usulü düzenlenmiştir. Haciz, satılarak paraya çevrilmesi zorunlu mala değil bankadaki paraya konmuştur. Her ne kadar alacak ve para, menkul hükümlerine göre haczedilir ise de, bu paranın satılarak paraya çevrilmesi söz konusu olamayacağından, satış isteme açısından İİK.nun 106.ve 110. maddelerinin tatbiki düşünülemez. Ancak yasada para alacağı üzerine konulan haczin ne kadar süreyle mevcudiyetini koruyabileceği yönünde bir açıklık bulunmadığından İİK.nun 106. maddesinde menkul mallar için 1 yıllık sürenin para alacakları yönünden hacizden itibaren

paranın istenmesi için gerekli azami süre olarak uygulanması gerekmektedir. Somut olayda alacaklı banka, 04.07.2007 tarihinde icra müdürlüğüne başvurarak, haczedilen paranın dosyaya gönderilmesi için talepte bulunmuş, icra müdürlüğüne de talep doğrultusunda üçüncü kişiye müzekkere yazılmıştır. Bu durumda alacaklı tarafından haciz tarihinden itibaren 1 yıllık süre içinde paranın istenmesi keyfiyetinin yerine getirildiği görülmektedir. O halde belirtilen nedenlerle mahkeme kararının onanması gerekirken bozulduğu anlaşılmalı alacaklı vekilinin karar düzeltme isteminin kabulü gerektiğine ...” **karar vererek** PARA ALACAKLARINDA SATIS İSTENMESİ, Paranın Satılarak Paraya Çevrilmesinin Söz Konusu Olamayacağından, (yasada boşluk olduğundan) menkul mallar için öngörülen bir yıllık sürenin para alacakları yönünden uygulanması gerekeceği yönünde açıklık getirmiştir.

Sonuç olarak:

İcra Müdürlüklerince haczedilen paralarla ilgili haczin devam edip etmediği konusunda taraflarca şikâyet yoluna gidilerek Yargıtay’a intikal etmesi halinde;

Yargıtay 12. Hukuk Dairesi Başkanlığının görüşü ve içtihadı “*Para Alacaklarında Satış İstenmesi, Paranın Satılarak Paraya Çevrilmesinin Söz Konusu Olamayacağı - Yasada Boşluk Olduğundan, Menkul Mallar İçin Öngörülen bir Yıllık Sürenin Para Alacakları Yönünden Uygulanmaması Gerekeceği*” yönündedir.

İcra Müdürlüklerince haczedilen paralarla ilgili hazırlanan sıra cetveli konusunda taraflarca şikâyet yoluna gidilerek Yargıtay’a intikal etmesi halinde;

Yargıtay 19. Hukuk Dairesi Başkanlığının görüşü ve içtihadı “*... PARA ALACAĞI ÜZERİNE KONULAN HACZİN bir yıl geçmekle düşmeyeceği çünkü paranın satılmasının söz konusu olmayacağı ...*” yönündedir.

Doktrinde de –Yargıtay 12. Hukuk Dairesi’nin benimsediği görüş doğrultusunda- “*haciz, borçlunun tasarruf hakkını kısıtladığından (İİK. 86), böyle bir durumun belirsiz bir süre için devamı uygun görülmeceğinden, borçlunun 3. kişilerde bulunan para ve alacaklarının (istihkaklarının) haczi halinde, bunların paraya çevrilmesi (satışı) –niteliği gereği- söz konusu olmaz ise de, alacaklının bunları haczettirdiği tarihten itibaren bir yıl içinde ‘bu paraların icra dairesine gönderilmesi’ isteminde bulunması gerekeceği” (KURU, B. İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, 2004, s:518-UYAR, T. İcra ve İflas Kanunu Şerhi, 3. Baskı, 2009, s:9164 vd.) vurgulanmıştır.*

Takip alacakları tarafından yapılması gereken takip borçlularının 3. şahıslardaki para alacaklarını haczetmesi halinde, İ.İ.K.”nun 106. maddesinin “*Alacaklı haczolunun mal taşınır ise hacizden nihayet bir sene ve taşınmaz ise nihayet iki sene içinde satılmasını isteyebilir. Borçlunun üçüncü şahıslardaki alacağı taşınır hükmündedir” hükmüne ve Yargıtay 12. Hukuk Dairesi Başkanlığı’nın yeni oluşturduğu içtihat doğrultusunda işlem yaparak bir yıl içerisinde hacizli paraların takip dosyasına istenmesinin doğru olacağı kanı ve düşüncesindeyiz. 04/09/2011*

İzmir 11. İcra ve İflas Md. Hüseyin DEMİR – Stj. Av. Erdem DEMİR

T.C. YARGITAY**12.Hukuk Dairesi****Esas: 2010/25735****Karar: 2011/4525****Karar Tarihi: 24.03.2011****KARAR DÜZELTME İSTEMİ - BANKANIN HACZEDİLEN PARANIN DOSYAYA GÖNDERİLMESİ İÇİN TALEPTE BULUNDUĞU - İCRA MÜDÜRLÜĞÜNCE ÜÇÜNCÜ KİŞİYE MÜZEKKERE YAZILDIĞI - PARANIN İSTENMESİNİN BİR YIL İÇİNDE YERİNE GETİRİLDİĞİ - KARAR DÜZELTME İSTEMİNİN KABULÜ GEREĞİ**

ÖZET: Alacaklı banka, icra müdürlüğüne başvurarak, haczedilen paranın dosyaya gönderilmesi için talepte bulunmuş, icra müdürlüğünce de talep doğrultusunda üçüncü kişiye müzekkere yazılmıştır. Bu durumda alacaklı tarafından haciz tarihinden itibaren bir yıllık süre içinde paranın istenmesi keyfiyetinin yerine getirildiği görülmektedir. O halde belirtilen nedenlerle mahkeme kararının onanması gerekir.

(2004 S. K. m. 106, 110)

Dava: Yukarıda tarih ve numarası yazılı mahkeme kararının bozulmasını mutazammın 13.07.2010 tarih, 2010/6976-19136 Karar sayılı daire ilamının müddeti içinde tashihi tetkiki taraf vekillerince istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olmakla okundu ve gereği görüşülüp düşünüldü:

Karar: 1) Tarafların iddia ve savunmalarına, dosya içeriğindeki bilgi ve belgelere ve kararın gerekçesine göre iflas masası vekilinin karar düzeltme isteminin REDDİNE;

2) Şikayetçi banka vekilinin karar düzeltme isteminin incelenmesinde;

Borçlunun üçüncü kişi Fortis Bank A.Ş. İzmir Ege Ticari Şubesindeki mevduatına 27.07.2006 tarihinde haciz konmuştur. İİK'nun <paraya çevirme> başlığını taşıyan 106 ve devamı maddelerinde taşınır ve taşınmaz malların satış usulü düzenlenmiştir. Haciz, satılarak paraya çevrilmesi zorunlu mala değil bankadaki paraya konmuştur. Her ne kadar alacak ve para, menkul hükümlerine göre haczedilir ise de, bu paranın satılarak paraya çevrilmesi söz konusu olamayacağından satış isteme açısından İİK. nun 106. ve 110. maddelerinin tatbiki düşünülemez. Ancak yasada para alacağı üzerine konulan haczin ne kadar süreyle mevcudiyetini koruyabileceği yönünde bir açıklık bulunmadığından İİK. nun 106. maddesinde menkul mallar için öngörülen 1 yıllık sürenin para alacakları yönünden hacizden itibaren paranın istenmesi için gerekli azami süre olarak uygulanması gerekmektedir. Somut olayda alacaklı banka, 04.07.2007 tarihinde icra müdürlüğüne başvurarak, haczedilen paranın dosyaya gönderilmesi için talepte bulunmuş, icra müdürlüğünce de talep doğrultusunda üçüncü kişiye müzekkere yazılmıştır. Bu durumda alacaklı tarafından haciz tarihinden itibaren 1 yıllık süre içinde paranın istenmesi keyfiyetinin yerine getirildiği görülmektedir. O halde belirtilen nedenlerle mahkeme kararının onanması gerekirken bozulduğu anlaşılacakla alacaklı vekilinin karar düzeltme isteminin kabulü gerekmiştir.

Sonuç: Alacaklı vekilinin karar düzeltme isteminin kabulü ile Dairemizin 13.07.2010 tarih ve 2010/6976-19136 sayılı bozma ilamının kaldırılmasına, mahkeme kararının İİK. 366. ve HUMK. 438. maddeleri uyarınca ONANMASINA, 15,60 TL onama harcı alındığından mahsubuna bakiye, 2,80 TL harcın temyiz edenden alınmasına, 24.03.2011 gününde oybirliği ile karar verildi.

Sinerji Mevzuat ve İctihat Programı